

Azərbaycan Respublikası adından

QƏRARDAD

Bakı şəhəri

İş № 2(102)-5413/2021

01.11.2021

ALİ MƏHKƏMƏ

Azərbaycan Respublikası adından

**Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi
Mülki kollegiyasının**

İddiaçı cavabdehlər Cavabdeh2 və Cavabdeh1 qarşı “əqdin etibarsız hesab olunması”
tələbinə dair iddia ərizəsi üzrə

Q Ə R A R D A D İ

(Açar sözlər: kassasiyanın yolverilməzliyi, kassasiyanın baxışdan çıxarılması)

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının hakimləri Şamayev Elşad Yaquboviçdən (sədrlik edən və məruzəçi), Vəliyeva Elşanə Rafiq qızından və Abbasov Aqil Əzizağa oğlundan ibarət tərkibdə,
Cəfərov Araz Əhməd oğlunun katibliyi ilə,

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 16 iyul 2021-ci il tarixli, 2(103)-7654/2021 nömrəli qərardadından Cavabdeh1 tərəfindən verilmiş kassasiya şikayəti üzrə mülki işə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin inzibati binasında açıq məhkəmə iclasında baxaraq,

MÜƏYYƏN ETDİ:

Bakı şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsinin 03 iyun 2021-ci il tarixli, 2(006)-3771/2021 nömrəli qərardadı ilə İddiaçı cavabdehlər Cavabdeh2 və Cavabdeh1 qarşı “əqdin etibarsız hesab olunması” tələbinə dair iddia ərizəsi baxılmamış saxlanılmışdır.

Cavabdeh1 nümayəndəsi, Vəkil1 şikayət verərək, Bakı şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsinin 03 iyun 2021-ci il tarixli, 2(006)-3771/2021 nömrəli qərardadının ləğv edilməsi və İddiaçı cavabdehlər Cavabdeh2 və Cavabdeh1 qarşı “əqdin etibarsız hesab olunması” tələbinə dair iddia ərizəsi ilə bağlı mülki iş üzrə icraata xitam verilməsi barədə qərardad qəbul edilməsini xahiş etmişdir.

Bakı şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsinin 21 iyun 2021-ci il tarixli qərardadı ilə şikayət qismən təmin edilmiş, İddiaçı cavabdehlər Cavabdeh2 və Cavabdeh1 qarşı “əqdin etibarsız hesab olunması” tələbinə dair həmin Məhkəmənin 03 iyun 2021-ci il tarixli, 2(006)-3771/2021 nömrəli qərardadı ləğv edilmiş, işə mahiyyəti üzrə baxılması təzələnməmiş və məhkəmə baxışı iclası təyin olunmuş, şikayət digər hissədə rədd edilmişdir.

Bakı şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsinin 21 iyun 2021-ci il tarixli qərardadından Cavabdeh1 nümayəndəsi, Vəkil1 tərəfindən şikayət verilmiş, həmin şikayət birinci instansiya məhkəməsinin 25 iyun 2021-ci il tarixli qərardadı ilə təmin edilməmiş və şikayət işlə birlikdə baxılması üçün Bakı Apellyasiya Məhkəməsinə göndərilmişdir.

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 16 iyul 2020-ci il tarixli, 2(103)-7654/2021 nömrəli qərardadı ilə Bakı şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsinin 21 iyun 2021-ci il tarixli qərardadından Cavabdeh1 nümayəndəsi, Vəkil1 tərəfindən verilmiş şikayət üzrə apellyasiya qeyri-mümkün hesab edilmiş və şikayət geri qaytarılması üçün işlə birlikdə həmin məhkəməyə göndərilmişdir.

Cavabdeh1 kassasiya şikayəti verərək, Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 16 iyul 2021-ci il tarixli, 2(103)-7654/2021 nömrəli qərardadının ləğv edilməsini və Bakı şəhər Nəsimi Rayon Məhkəməsinin 21 iyun 2021-ci il tarixli, 2(006)-3771/2021 nömrəli qərardadından verilmiş şikayət üzrə apelyasiyanın mümkün hesab edilməsinə dair qərar qəbul edilməsini xahiş etmişdir.

Kassasiya şikayəti iş materialları ilə birlikdə baxılması üçün Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinə göndərilmiş, Ali Məhkəmənin 14 sentyabr 2021-ci il tarixli qərardadı ilə kassasiya şikayəti icraata qəbul edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəlləsinin 402.2-ci maddəsinə əsasən apellyasiya məhkəmələrinin mülki və kommərsiya kollegiyalarının və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin mülki və kommərsiya kollegiyalarının aşağıdakı qərardadlarından kassasiya şikayəti verilə bilər:

402.2.1. apellyasiyanın qeyri-mümkün hesab edilməsi haqqında;

402.2.2. kassasiya şikayətinin qaytarılması (kassasiya şikayəti kassasiya instansiyası məhkəməsinin şikayətin qeyri-mümkünlüyü barədə qərarına əsasən qaytarıldığı hallar istisna olunmaqla) haqqında;

402.2.3. kassasiya şikayətinin verilməsi müddətinin bərpasından imtina edilməsi barədə;

402.2.4. iş üzrə icraata xitam verilməsi barədə;

402.2.5. bu Məcəllənin 384.0.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş işin aidiyyəti üzrə göndərilməsinə dair və bu Məcəllənin 384.0.6-cı maddəsində nəzərdə tutulmuş apellyasiya şikayətinin bu Məcəllənin tələblərinə zidd olaraq icraata qəbul olunması əsası ilə icraata qəbul qərarının ləğv edilərək işin apellyasiya baxışından çıxarılaqla birinci instansiyası məhkəməsinə qaytarılması haqqında.

Mülki Prosesual Məcəlləsinin 395.1-ci maddəsinə əsasən işdə iştirak edən şəxslər qətnamədən ayrılıqda birinci instansiya məhkəmələrinin qərarlarından aşağıdakı hallarda şikayət verə bilərlər:

395.1.1. bu Məcəllədə göstərilən hallarda;

395.1.2. məhkəmənin qərarı işin sonrakı hərəkətinə mane olduqda.

Məcəllənin 395.2-ci maddəsinə əsasən birinci instansiya məhkəmələrinin digər qərarlarından şikayət verilmir. İşdə iştirak edən şəxslər bu qərarlardan narazı qaldıqda qərardada olan etirazlarını apellyasiya şikayətlərinə daxil edə bilərlər.

Müəyyən olunur ki, apellyasiya instansiyası məhkəməsinin mübahisələndirilən qərarı ilə cavabdehin şikayəti üzrə apellyasiyanın qeyri-mümkün hesab edilməsi və apellyasiya şikayətinin geri qaytarılması qərara alınsa da, qərardadla həll olunan mübahisənin mahiyyəti iddianın baxılmamış saxlanması barədə məhkəmənin qərarının ləğv edilməklə icraatın təzələnməsi və iş üzrə icraata xitam verilməsi barədə vəsatətin təmin edilməməsi olmuşdur.

Məhkəmə kollegiyası izah edir ki, mülki prosesual qanunvericilikdə barəsində apellyasiya və kassasiya şikayəti verilməli olan məhkəmə aktlarının məhdud dairəsi dəqiq müəyyən edilmiş və bundan hər hansı istisna, o cümlədən baxılmamış saxlanmış icraatın təzələnməsi və icraata xitam verilməsindən imtinaya dair qərarlardan şikayət verilməsi nəzərdə tutulmamışdır. Apellyasiya icraatı nəzərdə tutulmayan şikayətlər üzrə kassasiya şikayətinin verilməsi isə prosesual qənaət prinsipinə ziddir.

Məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, mübahisələndirilən qərardada cavabdehin apellyasiyasının qeyri-mümkün hesab olunmasının və apellyasiya şikayətinin geri qaytarılmasının qeyd edilməsi, özlüyündə ondan şikayət verilməsi imkanını vermir.

Məhkəmə kollegiyası həmçinin qeyd edir ki, hazırki halda kassasiya şikayəti verilməsinin istisna olunması vətəndaşın hüquq və azadlıqlarının məhkəmə təminatı və məhkəməyə təkrar müraciət etmək kimi konstitusion hüquqları ilə ziddiyyət təşkil etmir. Belə ki, hazırki vəziyyətdə iddia birinci instansiya məhkəməsinin icraatında olmaqla, qəbul edilmiş qərar işin sonrakı hərəkətinə mane olmur.

Bu baxımdan MPM-in 402-ci maddəsinin tələbinə görə Cavabdeh1 Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 16 iyul 2021-ci il tarixli, 2(103)-7654/2021 nömrəli qərarından verdiyi kassasiya şikayəti kassasiya instansiyası məhkəməsinin baxış predmeti ola bilməz.

Məhkəmə kollegiyası qeyd olunanlara əsasən hesab edir ki, işin icraata qəbul edilməsinə dair Ali Məhkəmənin Mülki kollegiyasının 14 sentyabr 2021-ci il tarixli qərarı ləğv edilməli və cavabdehin kassasiya şikayəti məhkəmə baxışından çıxarılaqla, geri qaytarılması üçün mülki işlə birlikdə apellyasiya instansiyası məhkəməsinə göndərilməlidir.

Göstərilənlərə əsasən və Azərbaycan Respublikası MPM-in 263-264, 417.1.7-ci maddələrini rəhbər tutaraq, məhkəmə kollegiyası

QƏRARA ALDI:

Cavabdeh1 kassasiya şikayətinin icraata qəbul edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 14 sentyabr 2021-ci il tarixli, 2(102)-5313/2021 nömrəli qərarı ləğv edilsin.

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin 16 iyul 2021-ci il tarixli, 2(103)-7654/2021 nömrəli qərarından Cavabdeh1 tərəfindən verilmiş kassasiya şikayəti kassasiya baxışından çıxarılaqla, qaytarılması üçün Bakı Apellyasiya Məhkəməsinə göndərilsin.

Qərar qəbul edildiyi andan qanuni qüvvəyə minir.